

REDACȚIUNEA,
 Distribuția și tipografia
 în tov. piața mare nr. 32
 TELEFON Nr. 226.
 Anunțuri necomerciale nu se
 primesc.
 Manuscrisurile nu se returnează
 înserate
 și se pot cere în Administrația
 Brașov și la următoarele
 BUREURI de ANUNȚURI:
 în Viena la M. Duker Nachf.
 în Augsburg la E. Kerner & Co.
 în München la A. V. Gölber-
 ger. În Brașov la A. V. Gölber-
 ger. În Sibiu la M. Duker Nachf.
 Prețul inserțiilor: o serie
 arondată pe o coloană în bani
 pentru o publicare. Publicării
 se dă după tariful și invo-
 c. — RECLAME pe pagina
 o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXIII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi.
 Abonamente pentru Anul LXXIII:
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 8 fr., pe șase
 luni 4 fr., pe trei luni 2 fr.
 Se primumă la toate ofi-
 cile postale din țară și din
 afară și la de-ții colectori.
 Abonamentul pentru Brașov:
 Administrația, Piața mare
 lângă Inul Nr. 30, etajă
 I. Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu douăzeci de zile înainte
 de expirarea termenului de
 trei luni și șase luni, pe
 plătirea în avans. — Adresă
 plăt. 10 bani. — Adresă abon-
 mentele. Adresă inserțiilor
 sunt a se plăti în avans.

Nr. 7. Brașov, Luni-Marti 12 (25) Ianuarie 1910.

Preot român care demonstrează cu Iordanul! Iată-ne în sfârșit în fața unor zile, când șovinismul cras vede demonstrații chiar și în slujba dumnezeiască. Doamne, până când vei lăsa să viețuim între astfel de împrejurări!

Un caz fără păreche în felul său s-a petrecut în ajunul Bobotezei în comuna Câmpeni în munții apuseni. Preotul gr. cat. Petru Siru însoțit de clericul Longin Corcheș, de inv. Patrucci Pallade și de Iosif Anca mergeau dela casa la casă să sfințească vetrele credincioșilor, după cum e obiceiul la creștini. Astfel au ajuns până la d-l Veres, a cărui soție e româncă gr. cat. D-l Veres ține în arandă hotelul d-lui Csiky. Preotul se înțelege că n'a intrat în hotel, ci în locuința d-lui Veres. După ce preotul a stropit casa și a binecuvântat pe credincioșii cari erau de față, a voit să plece, adevărat să iasă pe același cale pe unde a venit. Dară rugat fiind de hotelier și mai ales de soția lui, ca să intre și în sala cea mare a hotelului și să o stropească, părintele Simu i-a întrebat că nu cumva s'ar supăra cineva din sală, mergând să sfințească? Doamna i-a răspuns: »Poștește numai d-le părinte, că-s numai costoșii (mușterii) mei, toți oameni de treabă«. Astfel părintele Simu și clericul Corcheș intrară în sală cântând Iordanul. În sală de fapt erau mulți domni, notez pe Dr. Lukacs, Dr. Fogarasi, Weisz Stefan, Lazar oficerul de gendarmi, Teodor Orlea, Iustian și Silviu Dan etc. Când preotul a început a stropi sala, un »costoș« dintre »cei de treabă«, bravul ofițer de jandarmi Lazar, cu gesturi de antipatie, zice preotului într-un ton fin jandarmesc: »Mi féle szemtelenség ez?... Monjenek ki innen!.. Mi félejtüntetés ez?... și altele de felul acesta, așa încât preotul a fost silit să părăsească sala. Chiar și colegii cari erau cu oficerul la masă s'au scandalizat. Dr. Lukacs l-a și înfruntat.

Azi mâne ne vom trezi că și în biserică la sf. Liturgie vom fi păziți să nu demonstrăm.

Atragem atențiunea mai marilor să

nu întârzie a disciplina pe nedisciplinatul ofițer, ca pe unul care e pus să păzească ordinea, să nu o turbure însuși. De altcum se vor face pașii necesari la forurile competente și pe altă cale. (Foarte bine! — R)

Un moș.

Noui organizări economice.

Pe terenul social și economic.

I.
 Ion de pe Văcarea.

Schimbările mari, cari s'au îndeplinit de o jumătate de secol, au adus cu sine, ca multe instituțiuni vechi să decadă, ori să-și piardă cu totul rostul lor, fără să plângă cineva după ele. Intre alte și multe școale cari și-au trăit traiul, altele au devenit de prisos neisbutind a-și atinge scopul lor, pentru cari erau create. Așa în România liberă, guvernul a desființat Seminariile eparchiale, cari fuseseră primele școale sistematice și adevăratele focare de luminare a țaranului, și în locul lor a înființat gimnaziile — și acum desființează gimnaziile din orașele de provincie pe capete, cu tot protestul celorlalți, pentru a le înlocui cu școale profesionale de tot felul, și ca mâne-poimâne vor desface anumite secțiuni ale liceelor — căci trifurcația învățământului liceal nu s'a dovedit de practic.

Tot așa și cu școalele comerciale, — din școale mai modeste de gradul întâiu, le-a organizat și dezvoltat mai bine, făcând școale comerciale de gradul al doilea, — elevii treceau din clasă în clasă din școala de gradul întâiu, în școala de gradul al doilea, și la terminare — deși erau mai bine pregătiți și li se predau aceleași științe ca și la școalele similare din străinătate, absolvenții lor pentru comerțul mic și mijlociu nu mai făceau, în cel mare și în industrie nu erau pri-

miți — pe motiv de lipsa de practică — și streinii ocupară aproape toate locurile în comerț și în industria mare și mică, în detrimentul românilor. D-l Sp. Haret, actualul ministru, a trebuit să schimbe programa învățământului profesional cu totul — și astăzi elevii școalelor de comerț de gradul întâiu au școală, adevărat cursul teoretic numai dimineața, în oarele de după prânz sunt repartizați prin diferite prăvălii și pe la negustori, să facă practică de comerț, și să se deprindă cu obiceiurile negotului, și de sigur, că vor da mai bune rezultate.

În patria noastră restrânsă, compatrioții Sași, a căror așezăminte școlare sunt mai vechi, unele datau de sute de ani, au desființat seminarele lor locale, preparandiile lor — dela Brașov, Mediaș, Sighișoara, Bistrița — și-au înființat una singură centrală la Sibiu, în loc de a ține ca câte 3—4 elevi pe clasă. Guvernul ungăresc a revenit asupra multor școale civile și școale comerciale superioare d. es. dela Făgăraș etc., și le-a desființat, înlocuindu-le cu gimnaziile de stat etc.

Și noi românii avem de a ne plânge, nu numai de lipsa de școală ci și de puteri didactice în limba națională pe diverse terenuri. Iar dacă vom căuta mai de aproape, vom găsi ușor că unele din școalele noastre și-au pierdut rostul lor din cauza vremurilor și raporturilor schimbate; altele nu și l-au ajuns poate nici odată. Institutele noastre create în pripă sub absolutism, când eram lipsiți de oameni încercați în ale școlii și ale unei activități mai dezvoltate — azi nu mai corespund cerințelor timpului modern, și de altele este foarte mare lipsă și neînconjurabilă. Acum, ca nici odată, este momentul potrivit de a se convoca ori întruni o seamă de bărbați cu experiență în ale școlii, cari să discute

asupra organizării învățământului nostru național în genere — deosebit de școalele rurale și să găsească mijloacele de a le înființa sub raporturile în cari ne găsim.

Așa în învățământul superior este trist, că tocmai acolo, unde sunt mijloace mai multe, acolo să cerșim ospitalitatea streinilor și s-a văzut cu ce rezultat și — unde sunt mijloace, nu sunt elevi destui, iar unde ar fi elevi și un centru curat românesc și posibilitatea de a da tinerimei o creștere curat românească și în vederea trebuințelor specifice ale poporului nostru — acolo ne oprim de lipsa unor încăperi și de persoane, pe cari nu le avem?! Economii făcute de părinți și predecesori, cari într-un singur loc se cifrează la 3 milioane cor. nu pot să ne vină în ajutor, și să nu ne mai facem slugi umile streinilor. Chiar trimiterea în străinătate să se facă numai după ce tinerii au căpătat întâi o educație românească și în limba română, aceia cari se destină culturai poporului nostru. Altceva pentru medic, inginer, avocat, etc.

Trecând la învățământul secundar — gimnaziile noastre puțin le putem modifica, întru cât depindem de programa guvernului. Cu înființarea de mese gratuite și de internate pe lângă ele, puțin vom putea ajutama poporului nostru — afară de a crește niște tineri mai puțin oțeliți în lupta pentru existență. Vom căuta pe cele cari nu și au rostul lor, ca demodate, ori cari nu și l-au ajuns nici odată. Ne este departe gândul de a lovi în persoane ori în vre-o instituțiune, ca atare, dar vom căuta la necesitatea și utilitatea lor de a dăinui mai departe în forma actuală sub raporturile de astăzi.

Așa vom pune în vedere, utilitatea și rostul școlii reale din Brașov, și a școalelor foste granițarești și a câtorva zise, centrale.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

In tren.

de Haralamb G. Lecca.

Se noaptea. Focul apusului se stînsese. Violetul dealurilor, opalul cerului și ruginiul câmpului, începeau a se spălăci. Tifoane cenușii, ascundeau depărtarea, — pe când trenul urca, gâfâind, cu un ochi, de ciclop în frunte și-o candelă roșie în coadă. Înainte, se depănau șinele, ca două sărme lucii; înapoi, dispărea Pitești-ul, — iar în lături, goana trenului răscolea aerul, răcorind ce mai rămăsese din păcla zilei.

Radu Câmpinaru și Tică Stroescu stau în vagonul de dormit, unul, pe o canapea din cabină, cu un jurnal în mână, altul, fumând în coridor la fereastră. O blondă, — toata nevastă a unui grec bogat, tocat și lăsat, — poruncise Cointreau și săsăia, toianită, ca și sora sa, un cântec terfelit, sub scabroasa priviro a unui minor, pe care îl ducea la Aix să-l scuture. Alături, un slăbănog tușea cavernos, — o tuse seacă, spartă, smistă, catinafosul. Mai încolo, într-o cabină mare, un neaț, cu o barbă popească, horcăitor ca un trombon, promitea o urâtă noapte spânului cu care juca cărți. Și atât. Tot restul vagonului gol.

Gol era și-n sufletul lui Radu. Prea îl munciau gândurile, prea îl imbrânceau amintirile, ca să nu-i pară tot haos. Chiar să fi vrut să se scuture, să facă o sforțare, să-și mai vie puțin în fire, — tot n-ar fi putut. Il urmărea o umbră, o femeie, o patimă: Ada. Fereastră, rău prinsă, se închisese, lovindu-l, și nu simțise; țigara nu mai ardea de mult, și trăgea din ea într-una; de două ori îi vorbise Tică, și n-auzise.

Cum își vede omul, când se înecă, tot convoiul vieții, — tot așa își revedea și el: copilăria, fără mamă și fără dragoste, — vestejirea în amarul pensioanelor, — tipicul tâmpitor din facultăți, și la urmă, bărgăganul carierei, — toate reci, sterpe, pustii, — ne încălzite de nici o vorbă dulce, neluminate de nici un ochiu blajin. Il iubise tată său, dar de departe; frați avuseseră, dar vitregi: rude, destule, dar geaba. »Mamă«, nu-și aducea aminte să fi zis, de cât de frică, — așa că, cu cât se uita mai mult înapoi, cu atât îl îngrozea singurătatea, cancerul care-i otrăvise sângele și-l făcuse cum era: violent, egoist schimbător.

D'ăia n-avea două zile la fel. D'ăia îl vedeai aci blând, delicat, dragostos, »inger«, cum îi zicea odinioară Ada; și-aci pesac, tăfnos, brutal, capabil de ori ce. Pentru unul, ar fi rupt din carne, să-l ajute; altuia, să-l îl văzut mort, nu-i da-

Mlădios în toane, catâr în convingeri, miel în iertarea greșelilor, tigrul când vedea o nedreptate, — cine nu-l cunoaște, nu-și putea da sama ce amestec de bine și de rău era în labirintul firei lui

— A murit Costea! strigă pe neașteptate Tică, speriat de lovitura știrii și ghemuind gazeta în care citise.

— Care Costea?

— Lateș.

— Nu mă mir, răspunde Radu, fatalist, după o oarecare răsăndire. De cât-va timp așa vrea »Domnul«: la oameni și lasă vitele.

— Acum un an, Verera, astă iarnă, Dinu: acum, el... Pe alese.

— Bietul Costea!

— Ce prietin!

— De ce-a murit?

— Subit.

— Surmenaj. Munca ca un câne, ca să-și ducă zilele, pe când c'onași, javrele și șalăii, trăesc... trăesc bine!.. Subvenții, mîsi, sinecure... A lor e împărăția cerurilor!.. 30 de mii unui zugrav, pentru două biserici »magistral« spoite; 20 de mii unui zidar, pentru monumentul vr-unui biet creștin, cărula o slujnică îi dă de jos cu tifa; tot atât unui lăutar ca să cânte în versuri, d'a-ncălcare, vitejii lingușitoare — plus carnete cu »frăiurie« pe C. F., și zilnice excursii de familie, în otomobile,

plătite, vorba formulei, »de stat, județ sau comună«.

— Măă, Radule! izbucni Tică, țîșnind în coridor. Tot prunc ai rămas!.. Ori vii din lună?... Păi bine mă, javre, fițe și șalăii, cum zici tu, — sunt pretutindeni. Pretutindeni invidie, lingușiri, nedreptăți și victime. Nici n'am putea trăi unii cu alții, dacă nu ne-am mânca reciproc. Asta e lege, mai simplă ca o regulă de trei. Noroc că de-asupra ei, sus, sus de tot, e o alta: că singurul sprijin e meritul și singurul rod e al muncii!

— Basme.

— Nu, dragă: nu basme. E peste putință ea, în lupta asta pentru trai, din ce în ce mai dirză, să nu învingă adevărul și dreptatea. Au să treacă ani, nici vorbă: dar, în cele din urmă, tot trebuie să...

O trosnitură stridentă și-un geam spart îi tao fraza. Cine știe ce hoinar, sau ce »vrem pământ« își potolise necazul pe »ciocoi«, lapidând trenul.

Și tocmai geamul de lângă scăunașul pe care sta Radu l..

— Fă-ți cruce, domnule, — îngână Tică, după ce-l mai desgăbeni spaima. De nu era geamul, își spărgea capul.

— Ei, și? ripostă Radu cu dispreț. Iar văzând că celalalt se uită lung și tace, tot el își răspunde:

— Mai bine!..

Mijloace de apărare. Când izbucnise pe față conflictul pentru limba de chatechi-zare, erau mulți cei neîncrezători la noi cărora li se părea zădarnică orice sforșare din partea noastră — fiindcă și așa nu avem mijloace de apărare. Toată lupta noastră pentru ei n-avea decât un caracter demonstrativ. Spre mulțumirea tuturor, iată diecesa Lugojului ne dă acum o frumoasă pildă, cum ne putem apăra și noi, cu modestele noastre puteri. Ordinariatul din Lugoj a dat o poruncă foarte la loc cassei centrale diecesane. Anume aceasta cassă :

»De aici încolo numai așa să liucidze chitanțele elevilor știpendiați din fondurile noastre diecezane, cari frecuențează școli de caracter străin, dacă acele chitanțe sunt vidimate de catehetul greco-catholic aplicat la respectivul institut de învățământ, carele va avea a constata în clausula vidimării cumcă respectivul elev a satisfăcut obligamentelor creștinești în privința cercetării bisericii și a percepțelor pastorale.»

Avem nădejde, că se vor mai găsi și alte mijloace de apărare națională.

Dinasticism — maghiar. Ziarele din Viena aduc o știre despre sentimente anti-dinastice, manifestate de tineri, cari încă nu-și pot da sama de faptele lor, dar cari aruncă o lumină de tot vie asupra sistemului de creștere, aplicat în școalele din Ungaria. Elevii din clasa a VII-a a gimnaziului din Rakos-Palota au distres cu desăvârșire portretul M. S. Impăratului, atârnat pe perețele clasei lor. Direcțiunea acestui gimnaziu a făcut, ce-i drept, o anchetă, dar până acumă fără ori și ce rezultat. Ca totuș însă să deie anchetei făcute aparenta, că ar fi fost făcută cu toată rigurozitatea, direcțiunea a dispus închiderea acestei clase, până vor fi descoperiți vinovații. Ziarele ungurești nu aduc despre acest incident nici cea mai mică știre. Destul de semnificativ.

Varia. Deputatul englez W. Lincoln ales cu program liberal la Darlington, spun ziarurile maghiare, că e „maghiar de origine», frate cu socialistul E. Tarczal. Mai curând, amândoi, evrei de origine — zicem noi.

— Șvabii din Banat au inițiat o colecție pentru V. Orendi, redactorul osândit. Procurorul a confiscat colecția, și va intenta proces celor ce au contribuit.

— Locotenentă episcopescă din Hajdu-Borog a dat o circulară către parochii îndemnându-le să ceară dela Papa unificarea călindarelor. Episcopul gr-cat. rutean Firczak e un mare aderent al miș. cării.

Preludii

la ședința parlamentară de azi.

Toată ziua de Sâmbătă Héderváry a petrecut-o făcând vizite pe la președinții partidelor. După spusele lui proprii, vizitele acestea au avut numai un caracter informativ. A făcut cunoscut, în linii generale programul său, fiecărui șef de par-

Ori frica nestimpărată încă, ori slaba nădejde de a-l convinge, — dacă nu amândouă, — tăiară lui Tică pofta de a înoda frul rupt al frazei.

Fueră ca o mierlă, în chip de concluzie, — își atârna mâinile în subsuorile vestei, — și, pe când conductorul îi făcea patul, măsură coridorul, împletindu-se de câte ori cotea trenul, și trăgând cu ochiul în cabinele încă deschise.

Spânul nu-și isprăvise partida. Cel ce tușia se sculase. Blonda își ventila cu un evantai pieptul desvâlit ca o vitrină, — iar soru-sa șopăia alături, cu feciorul de bani gata.

Radu, tot la feroastră. Se uita prin geamul spart, la anemicul profil al lunei. Nu vedea nici norul care-i da tîrcoale, nici stelele licărind geloase, nici zarea cătrănită de silueta unei păduri. Se uita cîntă la ea, ca 'n extazul unui habotnic, ipnotizat de o icoană. Și orăcăitul în treacă al unei broaște, par-că-i zicea în bătae de joc :

Uite luna l...
Stă, nebuna,
Sus, pe-un deal înrouat,
Și zîmbește
Femeiește
Unui tont amorezat.

tid, fără de a cere sprijin de la vre-unul. Ba lui Zichy i-a spus sincer, că dela partidele de acum nu așteaptă nimic, ci toate nădejdiile lui sunt în alegeri.

Toate partidele au hotărât în contereințele lor, să se rețină de la manifestajii sgomotoase. Cel mult stînga estremă dacă va face gălăgie. Partidul constituțional, care era mai mult bănuț până acum de înțelegeri ascunse cu Héderváry, a hotărât să voteze îndemnitătea, iar chestia îndemnării sau neîncrederii să o — amână! Andrassy a ținut o lungă vorbire la conferință. El recunoaște guvernului Héderváry caracterul parlamentar, și tot așa întreprinderii lui de-a-și câștiga o majoritate prin alegeri. Deci nu se cuvine să i se dea vot de blam îndată la prezintare. Un partid să nizuiască numai atunci a resturna un guvern, când e în stare a lua el guvernarea. Partidul constituțional nu e în astfel de condiții. Despre cooperajia partidului cu guvernul ar fi pripit să se facă vorbă acumă.

Dupăcum se svonește Andrassy va pleca în o călătorie mai lungă prin spania.

Din isvor sigur se comunică acestea despre programul guvernului.

1. Declară că națiunea are drept la banca autonomă, dar interesele economice ale timpului silesc guvernul să mențină deocamdată comunitatea economică.

2. Reforme militare cerute de comisia de șapte Artilerie la honvezi.

3. *Sufraj universal, asigurând desvoltarea istorică.* (In »Vaterland« scrie un pretins deputat naționalist, că hegemonia maghiară s-ar asigura înmulțându-se în mod considerabil, — aproape îndoii — cercurile dela orașe.)

4. Reforme administrative, dar nu statificare. Pragmatica de serviciu.

Scandal la universitatea din Budapesta.

Numărul de Vineri al ziarului »Alkotmany« a publicat, în frunte, grave invinuiți în contra profesorului de istorie, dela universitate, Heinrich Marczali. Profesorul, autor al mai multor volume de istorie, a fost prezintat ca un arivist, și acuzat că primește parale dela studenți, tradându-le întrebările ce are să le pună la ezamen. Cel din urmă caz a fost cu Arthur Singer, redactorul ziarului de boulevard »Neues Budapest Abendblatt«, care știa înainte că va avea să vorbească la ezamen despre sași, a vorbit prin urmare minunat și Sâmbătă era să fie promovat de doctor. Încă de Vineri se dăduse un banchet splendid în onoarea noului doctor.

Singer e ovreu, Marczali asemenea. Singer a făcut servicii de mijlocitor în celebra afacere de mituire Szapáry-Dienes. El a fost pe la ziarul »Magyarország« întrebând pe redactorul Lovászy, ce-ar fi prețul desarmării, sau cel puțin a »moderației«, — față de Fejerváry. El făcea servicii trabanților, informând streinătatea ca și corespondent al ziarului »N. Münchener Nachrichten.«

Articolul din »Alk.« a făcut senzație. Sâmbătă dimineața au intervenit la universitate deputajii poporali Zboray, Szmrecsányi și Beniczky, și au îndemnat pe rectorul Sághy să suspende promoția până la lămurirea chestiei. Deputajii au dat în presă o declarație de identificare cu articolul din »Alk.«.

Marczali a cerut cercetare disciplinară în contra sa, și a cerut voe dela ministrul de culte să pornească proces de presă.

»Pester Loyd«, »Magyar Hirlap« (Andrassy-stă), »Bud. Napló« (trabanții) și »A Nap« se năpustesc asupra lui »Alk.« și vorbesc de »intrigi și obrăznicii clericale«. Acest ziar însă pare a avea documente compromițătoare la îndemână și nu se sperie.

Interesant, că a el Singer a primit dela Fejerváry volumul lui Lány., în care este apărât regimul trabanților, purtând, volumul, rândurile scrise cu mîna: »Viteazului luptător pentru adevăr«.

De sigur și acest scandal are un substrat politic. Poate poporalii vreau să plece la alegerile apropiate cu aureola de dușmani ai corupției. Poate în afacerile murdare ale lui Marczali, de mult cunoscute, — și de mulți practicate! — sunt implicați și câțiva deputați din celelalte partide, și poporalii vreau să se răsbune asupra lor.

Streinătatea — informată.

Cetim în »Tricolorul« din America: »Szabadság« foia ungurească din loc scrie e minciună cu coarne, ca să poată lăuda pe unguri. Are anume un articol: »Oglinda americană a Ungariei«. În articolul ăsta scrie că un profesor american, care a umblat pe la Aiud, în Ungaria, ca trimis al foii »Chicago Daily Tribune«, laudă din greu pe ungurii din Ungaria.

Noi, cari suntem cetitori regulați ai foii acesteia, care e una dintre cele mai mari foi americane, nu putem trece cu vederea această atât de gogonată minciună ungurească.

Am comandat anume clișeele frumoase și atât de pitorești (cum le zice însăși foia englezească) ale unor părechi de români din părțile Aiudului, îmbrăcați în costum național românesc. Le vom primi în schimb zilele astea și le vom reproduce și noi în unul din numărul următor.

Altecum stă însă lucrul și cu raportul d-lui profesor Dorsex, trimisul în Ungaria al foii mari din Chicago. D-sa raportează, între altele, că ungurii au spus atâtea minciuni despre români încât singur nu știe ce să mai creadă și că va merge între români să se convingă despre adevăr. Tot d-sa mai spune și crudul adevăr ca o »oglinză« a moravurilor ungurești, că a luat parte la o adunare literară (probabil a Kulturregyletului unguresc) din Aiud (?) la care în loc ca să se lucre ca aici în America, s-a ținut un banchet de la 2—5 ore, la care fiecare dintre cei prezenți a beut câte 3 litre de vin (o fi fost șampanie) în loc să discute lucruri serioase. Despre români, până aci are păreri de tot bune!

Vom reproduce de-odată cu clișeele românilor respectivi și părțile de mai mare însemnătate din articolul scris de trimisul foii engleze și rugăm atât pe cei de acasă cât și pe cei din regat să informeze pe respectivul profesor osact despre luptele noastre naționale și despre înaintarea românilor pe teren cultural.

Foii respective, îndată ce vom afla un traducător bun, o să-i dăm și noi o scrioare asupra stărilor de lucruri din Ungaria și asupra minciunilor ce le scrie Itigul de la ungureasca foaie.

De-ocamdată numai atîta!

Stările din Făgăraș.

(Un răspuns.)

— Urmare. —

Este o condiție elementară a ori-cărei lupte sau acțiuni politice, că aceasta se poate face numai pe baza unui program politic, bine stabilit și cu o tactică bine precizată.

Și condiția de căpetenie este, ca toți acei, cari voiesc a fi părtași la luptă, să stea fără șovăire, hotărât declarați pe baza acelu program, luptând pe față în tot locul pentru realizarea programului și validitatea postulatelor noastre pe toate terenele.

Cred, că mai puțin se poate concede la noi români, ca popor asuprit și vecinic în luptă pentru existența sa națională, ca bărbați chemați a lupta în primul rând, să oscileze zilnic, să ducă un rol șovăitor nestatornic, în contrarietate cu programul și cu ținuta partidului nostru național.

A fost destul. E vremea selecțiunii! Dovadă încercările »moderatismului!«

Vădit lucru deci, că d-l Dr. Șerban nu a avut intenția de a porni o »acțiune națională« și precum ar crede unii: »a se întoarce la calea cea bună«, ci i-ar fi plăcut, vezi, doamne, să încerce puțină »senzație« dar și aceasta numai, dacă ar fi intrat alții în foc. (Vorba cu castanele!)

Ar mai fi chestia »interpelării« (?) în cauza limbei române, pe care ar fi »voit« (?) a o face d-l Șerban, precum scrie condeiul simbrăș, care în desperarea lui, că nu are motive reale a-și preamări stăpânul, se acată, ca omul desperat, de un paiu.

Observ că d-l Dr. Șerban nu a însășit nici o interpelație în chestia limbei românești, și nici în adunare nu a amintit-o cu nici un cuvânt.

Toată afacerea cu interpelarea este deci o scornitură ulterioară a neconștientosului și perfidului corespondent.

Dar să vedem, cum stăm și cu chestia limbei?

Cine poartă vina, că am ajuns cu limba română din congregație în halul de acum?

Pe la anul 1860 li s-au dat dreptul comitatelor a-și decreta limba protocolară. Făgărășenii au decretat ca limbă ofi-

ciasă limba română. S-a susținut până la 1873, când au fost constrânși a suferi introducerea limbei maghiare.

A fost crâncenă luptă în adunările municipale. Români s-au opus nevoind a lăsa pe fișpanul Boer a depune jurământul numai ungurește, ci a trebuit să-l depună în toate trei limbile: română, maghiară și germană. Au urmat persecuții. Conducătorul luptei, Aron Densușian a fost deținut trei luni la Murăș-Oșorheiu pentru agitație, iar câțiva funcționari români au fost delăturați din oficiu, fiindcă se alăturaseră la lupta pentru limbă.

Limba română s-a susținut și după aceea în administrația comitatenză — în comune și acum este, — iar în adunarea municipală toate obiectele din program se referau paralel și permanent și în limba română.

Acesta a fost uzul de zeci de ani, până în ultimii ani ai regimului Bauszner-Kapocsányi.

Și fișpanul Bauszner ordonase referarea regulată și în limba română și luarea protocolului și românește.

Atunci însuși d-l dr. Șerban a cerut, ca numai acele cauze să se refere și în limba română, pe cari membri români le vor pretinde.

Iar când vre-un preot dela sate, care nu pricepea limba maghiară, cerea referada românească, tot d-l Șerban era acela, care protesta, zicând cătră români: »ce vreți, doar nu vom rămănea până la noaptea aici, iar cătră amicul său (din timpul de pe urmă) fișpanul Bauszner, striga: »nu trebuie și românește, înțeleg toți ungurește«. Cred, că atât d-l dr. Șerban, cât și toți membri își aduc aminte de acestea, căci nu sunt tocmai lucru vechiu.

Va să zică însuși d-l dr. Șerban a fost acela, care a stricat prin procedura lui uzul și dreptul vechiu al limbei române în congregația comitatului Făgăraș.

La acest uz, din ultimii ani, introdus de d-l Șerban, s'a provocat fișpanul Széll, când am cerut, că toate obiectele să fie referate și românește. Atunci d-l Șerban a ticul.

Dreptul limbei române, asigurat prin §. 2 al art. de lege 44 din 1868, nu se poate regula prin o eventuală iuterpelare, ci prin preinderea cea mai categorică a referadei în limba română la fiecare obiect și prin preinderea necondiționată a purtării protocolului în limba română, chiar și când aceasta ar fi unora incomod.

Limba română nu este iertat a fi făcută obiect de joc, după cum azi îți convine, mâne nu.

Pentru aceasta am fost în contra remunerajii, cerută de un funcționar pentru limba română și am pretins ca referada și purtarea protocolului în limba română, să fie între agendele oficioase ale unui funcționar comitalens.

Iată dar, că corespondentul întortocherilor, a cercat, ca tocmai păcatul d-lui Șerban să-l folosească spre a-și face din dânsul un martir al limbei. Adecă tocmai de-a întoarsele.

Astfel stăm în Făgăraș. Ne-am pomenit deodată, că din toți români din Făgăraș, nu mai e nici unul nici român, nici solidor, nici cu minte, nici naționalist; nici protopopol Borzea, nici Dr. Vasu, nici vicariul Macaveiu, nici Dr. Turcu, nici vice-comitele, nici Dr. Micu, nici cei din provincie, ci numai d-nii Șerban-Recean, idolii condeiului simbrăș, bine știut, al cărui principiu e: calumniază mișelește și mințește obrăzniceste; precum s'a dovedit și cu corespondențele din »Lupta« și »Tribuna«.

Dr. Ioan Șenchea.

STIRI.

— 11 Ianuarie v.

Cinste maestrilor!... Cetim în »Drapelul« :

Joi, ziua Sf. Ioan, a serbat o corul Reuniunii noastre de cântări ca ziua onomastică a neobositului și productivului nostru dirigent și maestru Ioan Vidu.

Serbarea a pornit din inițiativa coriștilor recunoscători, cari știu aprecia lucrarea și jerttele d-lui Vidu, căruia are să mulțumească acest cor bunul nume de care se bucură.

Sub conducerea d-lui president al Reuniunii, Dr. V. Branisce, s-au intrunit coriștii după sf. slujbă în școală, unde invitat fiind d-l I. Vidu prin o deputajune, a rostit coristul Alex. Vasile Cuza, următorul discurs:

»Mărite maestre al nostru!
Mult Stimat Domnule Vidu.

De acelaș dor mânați, de acelaș gând purtați, adunatu-ne-am ca de ziua d-tale onomastică, să-ți spunem cât de mult te iubim, să-ți tălmăcim dorul inimei noastre, să-ți aducem prinos de recunoștință pentru neobosita trudă ce îți dai, ca prin noi să cultivi dulcea cântare românească, averea cea mai scumpă a poporului român.

Cu drag privim la d-ta, căci prin d-ta am devenit ceea ce suntem. D-tai ai ridicat corul la înălțimea la care se află. D-ta ne-ai dus la renumele, pe care îl avem, ai d-tale suntem, ca o armată, care privește cu mândrie la generalul, care o conduce din izbândă în izbândă.

Dorul nostru cel mai ferbinte și gândul nostru cel mai curat este, când cu toții dintr-un suflet îți urăm cu mic cu mare: Domnule Vidu, să trăiești la mulți ani! Să ai parte de multă mulțumire sufletească pe urma lucrării d-tale spre mărirea și înflorirea cântărei românești. Să trăiască la mulți ani d-l Ioan Vidu! Trăiască!

Puternice urale au acoperit cuvintele vorbitorului.

Apoi în liniște solemnă a luat cuvântul d-l Vidu mulțumind vădit emoționat pentru această manifestare de iubire și profitând de ocazie ca în mod lapidar să stabilească raportul de datorință reciprocă dintre coriști și dirigent, încheiând cu dorința ca în șirele corului să domnească totdeauna aceea însuflețire, care adună și ține la olaltă toate forțele întru cultivarea cântărei naționale, prin care se propagă viața sufletului național. Intre coriști și dirigent trebuie să domnească un raport de reciprocă însuflețire, căci numai astfel poate lăsa împreună lucrarea roade îmbelșugate după sine.

Intre aclamări s-a intonat cântecul: »Intru mulți ani!« și după călduroase strângeri de mână s-au resfiat cu toții, cu cele mai avântate sentimente.

Această intimitate de sentimente între coriști și dirigent ne servește drept gagiu, că harnica noastră Reuniune de cântări se va menține la aceea înălțime a bunului său nume, care îi este recunoscută în cele mai largi cercuri.

Proces sistat. În procesul de presă intentat redactorului ziarului nostru, scrie »Tel. Rom.«, pentru publicarea memorandumului medicilor din România, tribunalul regesc din Cluj ca senat de acuzare, a adus în ședința din 12 Ianuarie n. c. hotărâre de sistare, respingând actul de acuzare, înaintat din partea procurorului regesc. Hotărârea s'a ridicat la valoarea de drept, după ce procurorul nu a apelat-o, ci s'a declarat învoit cu sistarea procedurii judecătorești în acest proces de presă.

Apel adresat avocaților români. Rog pe toți frații să-mi procure scurte note biografice completând alăturatul buletin și expediându-l la adresa: *Petre Ghițăciou, avocat (România) Craiova.*

Numele și prenumele... Decorațiuni (din ce an?)... Grad în rezervă?... Născut în anul... comuna... Județul... Căsătorit în anul... am... copii. Bacalaureat în anul... dela Fac. din... doctor în anul... Fac... Ce funcțiuni ai ocupat, unde, când?... Ce scrieri ai produs? (A se arăta: titlul, anul și adresa tipogr.)... Din ce partid politic faci parte? (Facultativ)... M-am înscris în tabelul în anul... Județul... Profesez în orașul... Sunt (sau am fost) Decan (ori membru Cons. de Disc.) în județul... anul... Avocat al Statului, clasa... județ... an... Deputat (Senator) col... Districtul... an... Adresa:

În contra jocurilor de noroc. Prefectul poliției București a dat zilele trecute un ordin strict, prin care s'a interzis cu totul jocurile de noroc în localurile publice. Această măsură a fost luată mai ales în vederea faptului că muncitorii în presara anului nu se duceau prin localuri, unde sub motiv ca să-și încerce norocul pentru anul viitor, au fost pungășiți și jăfuiți adese nu numai de banii ce-i aveau, ci și de hainele și obiectele de valoare, ce le aveau din întâmplare la ei. Până în ast an toate cafenelele și localurile de noapte erau pline de acești nenorociți, cari pentru a-și cerea norocul, fură jefuiți de tot avutul lnr. În ast an astfel de jăfuiri nu s'au întâmplat de loc.

O nouă invenție românească. — Ioan Câlțea, măiestru lemnar și plugar din comuna Șona, lângă Făgăraș, a inventat o mașină, care este în stare a mână o batoză de îmblătit, fără de a întrebuița vre o altă putere de cai, aburi, benzină, sau electricitate, ci se recere numai un singur om, care învârte la un mâner, ce merge foarte ușor și care apoi pune totul în mișcare.

Mașina are lungime de 2.30 m. lățime de 1 m, înălțime de 2 m. Înăuntru are 8 roțițe, cari toate pun în mișcare o roată ca cea dela car, și care apoi mână cureaua care vine pusă la batoză și așa se începe lucrarea.

Tot acest măiestru a făcut și o moară pe apă, unică în felul său, care se poate vedea la Muzeul național din Sibiu. A făcut și podul de peste Olt, în miniatură, și multe altele.

Doritorii pot vedea acea mașină la numitul măiestru în satul său. Ca să poată ajunge la scoaterea brevetului pentru invenția sa, caută un întreprinzător de specialitate, cu care apoi să se poată pune în legături. — (O.)

Lex Apponyi, în practică. Cetim aceasta crudă practică în »T. O.«:

Intr-o comună românească de pe vatra Oltului s-a prezentat inspectorul regesc ca să viziteze școala. La fine a examinat elevii din cântări pe ungurește. Elevii cu bună râvnă și intențiune voiau să cânte

»Leng a lobogó...«

Dar esprimau și accentuau foarte puțin aceasta frază, zicând:

Ling ca la bágau.

Și d-l inspector a fost foarte mulțumit.

Averea românească sporește. Pusta rămasă după spabia ungar Ortuttay Gyula din hotarul Pecichii în întințere de 500 jug. cat. a ajuns acum de curând în mâni românești. Avocatul român din Pecica Dr. Aurel Novac, care se bucură de o mare trecere înaintea poporului nostru, a cumpărat această avere pe care a și parcelat o între mai mulți români de aci. Pentru noi acest caz lăudabil, este un pas înainte spre progresul economic.

Zilele acestea în consorțiu de români, compus din: Dr. Ștefan Pop deputat, Voicu Hamzea, fostul protopop al Lipovei, Vasile Deheleanu preot în Ususău, Dr. Aurel Ciobanu avocat și Vasile Bogoi învățător au cumpărat cu suma de un milion coroane moșia contelui Latour, de pe teritoriul comunelor românești Ususău, Belotint și Chelmac. Consorțiuul va parcela moșia de 7 mii de jug. catas rale și o va vinde în loturi mici sâtenilor. — Din altă parte se desminte știrea aceasta.

Viriliștii comitatului Sălaj. Dr. George Pap, Florian Cocian, George Pap. (Băsești) Andrei Cosma, Ioan Simon, Dr. L. Gyurkó, Vasile Mica, Petru Pop preot, George Filep, Mihail Pop port., Dr. Alex. Pap, Ioan Ch. Dragomir preot, Vasiliu Rob, Vasile Pop v. protopop, Teodor Lengyel, (mort), Mihai Boțățel, Dr. Iuliu Pap, Ioan Filep, Ioan Bancoș și Dr. Mihailu Pap.

La banca austro-ungară acționarii primesc anul acesta sub titlul de 4% dividendă cor. 8,400,000, apoi jumătatea precedentului de cor. 3,876,242 și afară de acesta suma transpusă din câștigul anului trecut cor. 10,509,62, total deci coroane 12,218,133-86. Dividenda anului 1909 s-a fixat deci cu cor. 81-40 pro acție sau 5-814% ale capitalului vărsat de cor. 210 mil, pe când în 1908 a fost de cor. 91-20 sau 6-514%. Asupra cuponului pe semestru II al anului 1909 cade o dividendă de cor. 5340, care se va plăti după aprobarea bilanțului din partea adunării generale, convocată pe 3 Februarie a. c.

Accidentul unui aviator. — Aviatorul Oilerlager, care face exerciții la Oran (Algeria) cu un monoplan sistem Bleriot, a avut alaltăeri un accident, care lesne ar fi putut să-i devină fatal. În timpul unei ascensiuni Oilerlager s'a încurcat cu piciorul în sârmele aparatului. Văzând că aparatul se lasă la pământ, aviatorul a pus în funcțiune cârma de înălțare și s'a ridicat din nou în aer, însă aparatul s'a încurcat în sârmele de telegraf, cari au tăiat țeava dela conductul de benzină. Aparatul a luat foc și a căzut la pământ. Aviatorul s'a ales cu câteva arsuri ușoare.

Bal în Zărnești. Reuniunea femeilor române din Zărnești și jur invită la balul împreunat cu »tombolă« ce va da Duminică în 17 (30) Ianuarie 1910 în hotelul din Zărnești. Prețul de intrare: de persoană 2 cor., de familie 3 cor.

Reforma școlilor comerciale. Consiliul superior al învățământului public s-a ocupat de curând cu reforma proiectată a învățământului comercial. Consiliul s-a pronunțat pentru augmentarea cursurilor dela 3 la 4 ani și inactivarea de birour practice, în cari elevii își vor valida în mod practic cunoștințele teoretice câștigate în corespondență, aritmetică și contabilitate.

La alegerile — engleze. La alegerea de Sâmbăta trecută în Manchester a biruit candidatul liberal Havorth, fabricant mare. Se afla într-o sală cu soția lui Iackson, candidatul conservator. Havorth s-a apropiat de ea și a zis: »O să mă simt pururi onorat că am avut astfel de adversar.« Iar ea, întinzându-i amândouă mâinile: »Dăm voe să te felicit eu cea dintâi pentru o izbândă așa de frumoasă.«

Convocare. Onorații membri ai »Reuniunii de înmormântare« din Cincu-mare sunt convocați prin aceasta la ședința adunării generale ordinare ce se va ținea Duminică în 30 Ianuarie n. în școala gr. or. la oarele 1. Programă cea obicinuită. E Mandocea president. N. Stetcă notar.

Necrolog. Iosif Teoc oficial regesc în pensiuie născut în Cămpeni în 1837 a răposat în 19 Ian. la Alba-Iulia. Răposatul făcea parte din familiile noastre istorice atât de puține.

Il deplâng: Barbara Teoc. n. Gritta ca soție, Emilia și Aurelia ca fiice, Clement Aiudean ca cumnat, Mariu și Clementina Corcheș ca nepoate.

Avis. Am onoare a Vă face cunoscut, că mi-am deschis cancelaria avocațială în Sebeșul-Săsesc. (Szászsebes). Dr. Dumitru Ștefan avocat.

Un candidat de avocat cu praxă lună imediat află aplicare în cancelaria subscrisului Dr. Victor Pop avocat în Ileanda (Nagyilonda).

Cununie. Sever Selvigian și Todorica Teusan n. Radu anunță celebrarea căsătoriei lor care va avea loc la 30 Ianuarie 1910 st. n. în Oradea-mare.

Locale. Miercuri în 26 și Joi în 27 Ianuarie n. se va ține ședința ordinară a reprezentanței orașenești, în sala de ședințe din casa »Statului«. Inceputul la 3 oare p. m. La ordinea zilei, între 33 puncte, este și raportul și propuneri în afacerea înființării unei instituțiuni electrice orașenești.

O doftorie ieftină de casă. — Pentru funcționarea regulată a mistuirei stomacului se recomandă folosirea cunoscutelor prafuri Seidlitz a lui Moll. Cuti originale à 2 cor. se pot căpăta dinic pr-u postă de la farmacistul A. Moll, Liferantul Curței din Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provincie să se ceară preparatul A. Moll provăzut cu marca decontravențe și subserere — (1)

Voci din public.*

Reflexiune la publicațiunea d-lui preot I. Simu din Nr. 279 an. trecut al »Gazetei Transilvaniei«.

Prin publicațiunea dată de d-ta d-le Simu, singur te-ai recunoscut de tovarăș culpabil al principiilor și intrigilor d-nului Gomboș. Așa fiind, învinuirile, insinuările și urmăriile făcute asupra mea ca nealvurate, și-le resping.

Dacă d-ta afirmi, că nici față de reuniunea femeilor de aci nu mi-am făcut datorința, văd că ești un mincinos și pe lângă aceea încă și scâpătat și compromis. Prin urmare-mi țin de subdennitate a mă mai ocupa și cu săcăturile d-tale.

Abrud, la 12 Ianuar 1910.

Simeon Stoica,
medic.

Bibliografie.

Bucolicile și Georgicele lui Ver-gili traduse de cunoscutul și apreciatul profesor pensionar M. Strajanu București L. V. Sococu. Se pot procura prin librăria A. Mureșianu. Prețul cor. 2.60 plus 10 fil. porto.

Traducerea e făcută de un bărbat competent, din cuvint la cuvint și e însoțită de analiza tuturor cuvintelor cu prinse în textul latin. Elevii gimnasiai cari au fost nevoiți până acuma a utiliza traduceri străine, de sigur se vor bucura de această carte.

* Pentru forma și cuprinsul celor publicate sub rubrica aceasta Redacția nu ia răspunderea.

ULTIME ȘTIRI.

Din parlament.

— Prin telefon. —

La orele 12.

Ședința de azi a fost destul de furtunoasă, dar pentru alt motiv cu totul, de cum se aștepta. S-au rezolvit întâiu afacerile curente. Prezentarea guvernului a fost primită relativ în liniște.

Héderváry n-a vorbit despre programul său.

Planul era, ca îndată după ce-a vorbit Héderváry să se ridice Iusth și să prezinte următoarea motiune:

»Camera deputaților ia la cunoștință cu supunere numirea guvernului, însă declară că nu are încredere față de guvern.«

La cuvânt s-au anunțat: Kossuth, Széll, Zichy, E. Molnar, Medakovici, Mihali, Vazsonyi, Banffy. Astfel votarea asupra încrederii cel mult în ședința de mâne se va putea face.

Când primul ministru a început să cetească actul de numire, care începe »Noi, Împăratul Austriei etc.« Justhiștii au strigat vehement: »Rușine să vă fie!«

Gălăgia a izbucnit însă pentru altceva. Raportorul comisiei pentru bancă, Nagy D. (kossuthist) a prezentat în ședința aceasta adresa către tron, cerând în grabă banca națională — deși învoiala între partide era să prezinte adresa mai târziu. Iusthiștii au făcut un sgomot infernal!

(Din pricina viforului abia putem auzi ce ni se spune prin telefon și suntem siliți a întrerupe legătura. — Red.)

Orele 3.

Aflu din izvor autentic că Héderváry a căutat eri o întâlnire cu d-l Dr. Theodor Mihali, voind să cunoască punctul de vedere al clubului naționalist. Héderváry a cerut d-lui Dr. Mihali să i stea la dispoziție și azi, eventual și zilele următoare!

Orele 5.

Senatul s-a întrunit la oarele 4. Guvernul s-a prezentat fără a face declarații. S-a încr's la cuvânt, pe lângă guvern: Tisza și Zselénszky, iar în contra lui: br. Pronay și contele Vay.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Râm.

Redactor respons.: Dr. Sever Dan.

Când ies dinții la copii

Nu vă neliniștiți când au să iasă dinții copiilor d-voastră, ci dați-le micuților »Emulsiunea lui Scott« și ei nu vor mai avea parte de nopți nedormite. Veți fi surprinși cât de ușor și fără dureri vor eși dinții copilului.

Emulsiunea lui Scott

conține într-o formă ușor de mistuit toate materiile necesare, pentru ca copiii d-voastră să aibă dinți albi, drepti și sănătoși.

Curățenia și puterea vindecătoare a

EMULSIUNEI LUI SCOTT

e neîntrecută. »Scott« este bună chiar și pentru cel mai slab organism.

Emulsiunea lui Scott este și rămâne cea mai bună emulsiune. 8.

Prețul unei sticle originale 2 coroane 50 bani.

Se capătă în toate farmaciile.

Veritabilă numai cu marca — pescarul — ca semn de garanție a procedurii lui Scott.

„RACOȚANA“

institut de credit și economii, societate pe acțiuni.
Centrala: **Șeica-mare.** Filiale: **Medias, Elisabetopole.**

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „RACOȚANA“ societate pe acții în Șeica-mare, se invită prin aceasta conform §. 20 din statute la

Adunarea generală extraordinară

care se va ține în Șeica-mare, la 12 Februarie st. n. 1910 la 9 oare înaintea de amiază în localul institutului.

OBIECȚELE:

1. Constatarea acționarilor prezenți și a plenipotenților.
2. Constituirea adunării.
3. Raportul direcțiunii despre starea institutului.
4. Decidere despre susținerea ori lichidarea institutului.
5. Intregirea event. alegerea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere
6. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1909.
7. Închiderea adunării.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunarea generală sunt rugați a-și prezenta acțiunile, eventual dovezile de plenipotență la cassa institutului înainte de începerea adunării.

Șeica-mare, la 22 Ianuarie 1910.

Direcțiunea.

Premiați la 7 expoziții universale cu premiul întâi.

SOȘONI
DE PETERSBURG.

Fabrica lăferează zilnic 60,000 părechi.

Singurii contrahenți:
MESSTORE, BEHN & Co.,
WIENA I.

Sunt de vânzare în prăvălii de ghete și cu articoli de modă.

Publicațiune.

În nemijlocita apropiere a orașului Seps Szent-György — a gării și a berghiei de armăsari — se află de vânzare sau arândare sub Nr. cărți funduare 558—180 holde castrăle și anume: 33 holde fânăță și 147 holde arătură Povară asupra moșiei este 50,000 coroane cu autorizare de 3 1/3 %

Se poate cumpăra și în parcele de 90—90 holde sau și în arândă.

Este acomodată moșia și pentru o lăptărie sistemată.

Informațiuni se pot căpăta la dl notar Gazda Gabor în Magyar-Borza și Dl Bálint Dénes, curător orfanal la scdria orfanală în Szepsi-Szent-György. (1—3)

Cursul pietei Brașov.
Din 25 Ianuarie n. 1910

Berbecete rom. Comp.	18 78	Vend.	18 86
Argint român	18 70		18 80
Leu turcesc	21.50		21 82
Leu rus. Albine 6%	100.—		2.18
Leu rusesc	253.50		255.—
Capoleondori.	19.06		16 5
Gabeni	11.20		11 61
Stocul germanic	117.—		11.117

Original Victoria, Köhler, Afranna, Wittna, Gritzner,

sunt mașini ce cusut de cea mai bună calitate.

Fabricate de clasa primă în ce privește aranjamentul și executarea lucrărilor.

Reprezentante de **MICHAEL MOOSER,** Brașov, Strada Porții Nr. 39, mare atelier mecanic de reparaturi. Mașine de scris și Gramofone se reparază. (715 27—40)

ANUNCIURI

(inserțiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrișii administrației, în cazul publicării unui anunț mai mult de odată se face acordământ care vrea să se facă publicarea să facă mai de multe ori.

Admi. istr. „Gazetei Transilvaniei“

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunar.

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fiecare cutiță este provădată cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.
Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioase la stomac și pântec, în contra cărceilor și acrolei la stomac, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorholdelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răsunătoare, ce crește meren de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corône 2— Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fiecare sticlă este provădată cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (trotat), alină durerile de goidină și reumatism și a altor urmări de răceală.

Prețul unei cutii originale plumbate cor. 2.—

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metcdul cel mai nou, pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucați cor. —.40 b.

— Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădată cu marca de apărare A. Moll. —

Trimiterea principală prin **Farmacista A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9** c. și rez. furnisor al curții imperiale

— Comande din provincii se efectuează zilnic prin rambursă postală —
La deposite se se ceră anumit preparatele provădate cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști **Ferd. Jekelius, Victor Roth.**

O vai!

Tusea, răgușala și flegma o vindecă iute și sigur

Trăiască

„Pastile alui Egger pentru piept“

are gust bun și nu strică apetitul.
Per Karton 1 cor. și 2 corcane.

Karton de probă 50 bani.

Deposit principal de trimitere:
Farmacia „Reichspalatin“

Budapest, Váci-körut 17.

Pastile Egger m'ă vindecă!

Tusea blăstămată o să mă înec!

Se capătă în Brașov: Borsódó I-tván, Julius Hornung, Emil Jekelius, Franz in RKe emen, Victor Klein, Rudolf Kugler, Lang & Theil, droguerie, Eltner, Neustädter, Heinrich G. Ober Victor Roth, Steiner Frideric, Teutsch, Tartier, droguerie
Șenov: Dr. Schaefer, Eugen Pasteiner, Dr. Posch Erben, droguerie.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădat cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a putea executa ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘTIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTIC

STATUTE.

FOI PERIODICE.

RILETE DE VISITĂ
DESIGNATE FORMATE

PROGRAME ELEGANTE.

SELETE DE LOGOANA ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ COȘINȚĂ ȘI ÎN COLORI,
ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru tota speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.

Coverte, în toată mărimea

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE de HOTELURI
ȘI RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biroul tipografiei, Brașov Târgul Inului Nr. 30, în otăgiul, înderept în curte. — Prețurile moderate.

Comandele din afară rugăm a le adresa la
Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 kleri se vînde la zaraful Dumitra Pop, la tătungeria de pe parcul Rudol și la Eremitas Nepoții.